

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: Helyben: 1/4 évre 3 kor.
Egészévre 12 kor; Vidéken: 1/4 évre 5 kor;
Egészévre 20 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
Harsányi Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Csapó-utca 9. sz.
Telefon: 275
Kéziratok nem adatnak vissza.

Beszéd-cyklus.

Debreczen, május 14.

Ahogy a képviselőházban az appropriációt tárgyalják, bizony azt kellene gondolni, hogy a költségvetési vita még csak most kezdődik, nem pedig már rég befejeződött. Holott csupán a politikai bizalom kérdéséről van szó, melyet már előre eldöntöttek lehet tartani s így csak jelezni kellene. De jöllehet már rég a Z betűnél vannak a kopott politikai abc-és könyvben, újfent kezdik az A-nál, hogy kényelmesen lapozgatva és silabizálva eljussanak megint a Z-hez. Az a régi adoma jut itt az eszünkbe, hogy mikor egyszer egy apa el akarta csitítani síró gyermekét, azt kérdezte tőle, hogy akar-e enni. „Nem!” — szólt a nyafogó válasz. „Akarsz inni? — „Nem!” — „Le akarsz fekdülni? — Megint csak „Nem!” — „Hát voltaképpen mit akarsz?” — „Sirni!” — „Nohát sirj!...” A tisztelt ellenzék szép szemérről már jóformán mindent leolvastak, beszéltek a lelkére; nem kímélték a fáradságot, hogy összes, oly gyakran megezáfolt aggodalmait, melyeket untató emlékezőerejével ismételtlen előadatott, újból behatóan megezáfolják; — mindhiába: mint valami tüzhányó-hegyből tör ki belőle mind-

untalan a beszédláva. Mert hát semmi mást nem akar, csak beszélni.

Nos, legyen meg a kedve. És ráadásul még szinte művészetnek kell neveznünk, hogy valaki, akinek tulajdonképpen semmi mondani valója sincs, ezt a semmit számos, hosszú, lélegzetrabló mondatban írja körül. Persze olyan művészet ez, melyre ráillik *macedóniai Fülöp* mondása, melyet Sándor fiának vágott oda, mikor ez a flótázásban produkálta magát előtte: „Nem szégyenled magad, ily nagy ügyességre tenni benne szert?” A tisztelt ellenzék csak nem hiszi komolyan, hogy szinte erkölcsi oka van a — feleségére, midőn a haza megmentőjének tolja fel magát azzal az ünnepléses kijelentéssel, hogy kiméletlenül „parlamentari forradalmat” szit minden kormány ellen, mely arra vállalkoznék, hogy Magyarországot a kiegyezésre vonatkozólag rosszabb helyzetbe juttassa. Hisz maga is rögtön beismerte, hogy Széll Kálmánról és kormányáról ilyesmit fel sem tehet; de akkor a pártról sem teheti fel, melynek tulajdonképpeni alapja Széll Kálmán programja s mely e program keresztülvitele végett, melytől Magyarország virágzása függ, áll a kormány mögött.

Teljesen méltányoljuk az ellenzék hazafiasságát, de a kiegyezés rosszabbá tételéhez egyetlen egy szavazatot sem lehet kapni a parlamentben, nemhogy többséget. Bizonyynyal az egész országban sem, mint a tiszta s ezért a nemzet hangulatát hiven visszatükröző választások bizonyítják. Tehát semmi szükség sem volt arra a fenyegetőző mentőszózatra, melybe a hazaszeregettől tulpezsgő néppárt is mindjárt belevágott.

Ha tehát ily többség nem létezik, akkor parlamenti forradalom sem kell hozzá, hogy a király által szentesített kiegyezés lényegében változatlan törvény maradjon. Az országnak, a nemzetnek most csak egyre van szüksége: hogy a parlament ne fecsérelje el az időt, hanem működ-jék közre a szükséges, már sürgössé vált munkátszerző reformokon.

POLITIKAI HIREK.

A külügyi albizottság ülése.

Budapest, május 14.

(Saját tudósítónktól.) A magyar delegáció külügyi albizottsága ma délelőtt tizenegy órakor folytatta tanácskozásait Perczel Dezső elnöklete alatt.

Jelen voltak a közös kormány részéről: Goluchowszky külügyminiszter, Krieghammer hadügyminiszter, Kállay Béni közös pénzügyminiszter, Spaun br.

A „Szabadság” tárczája.

Német nóta.

Uri csárda ivójában
Muri volt a minapában;
Német nóta, pezsgő járta
A vendég ur úgy kívánta.

Immel-ámmal szólt a nóta
Svábnak való walezzer kóta;
Unalmasan, kedvetlenül...
Mégis tetszett kegyetlenül.

A sógornak kedve támad,
„Na még egyszer a nótámat!”
És a cigány újra kezdte,
A hadnagy ur eszit vesztte.

Menni készül, pinczéért esenget
Angyalos papirost lenget;
Csókot int a kávéslánynak
Százast dob a vén cigánynak.

— Véget ért a gajdos nóta,
Nem is hallottam azóta;
A cigány a vonót kente
S rákezdte, hogy: „azt üzente.”

Aztán huzta vezekelve,
Bünbánóan, remekelve;

Sírt a lelke, sírt a hurja:
„Elmegyünk, ha üzensz — újra.”

Füstös areza átszellemült,
Vén szemébe könnyesepp gördült;
S ha az Isten meghallotta:
Nem terem több német nóta.

Szentniklósi József.

B o s s z u.

— Francziából. —

Molle Adrien nagyon gyöngé ember volt. Szülei a lehető legszigorubban nevelték és nevelési rendszerüknek az lett az eredményo, hogy lassan kiöltek szegény Adrienből minden egyéniséget, a melyet a gondviselés neki juttatott.

Tizenkilenc éves volt Adrien, a mikor megházasították. Akkorára már olyan tedd ide, tedd oda legény volt, a kivel megtehettek mindent és csak meg sem mocszant. Kikerestek számára egy fiatal leányt, a ki valamivel idősebb volt nálánál és ki valóságos tünemény volt az urhatnáság és erőszakosság tekintetében.

Szegény Adrien!

Menyasszonya éppen azért tetszett meg a szüleinek, mert hát azt gondolták

a szüleik, hogy fiok az új asszony személyében tulajdonképpen új szülőkhöz jut és hogy az asszony kellően kordában fogja tartani. Csábitotta a szülőket az is, hogy a leány hozományul egy irnoki állást hozott, a melyet a nagybátyja szánt a vőlegénynek. Nagyon jó állás volt, mert nem kellett hozzá sem ügyesség, sem szakavatottság.

A házasságnál persze magát Adrien meg sem kérdezték; szóba sem jött az ő hajlama és akarata. Megtörtént a házasság és azontul ilyen volt a Molle Adrien élete:

Husz percz híján nyolcz órakor távozott hazulról, hogy pontban nyolcz órakor ott legyen az irodában. Onnan elment délben ebédre. Tizenket óra husz perczkor otthon volt, megebédelt, egy óra tíz perczkor távozott és fél kettőkor már ismét az irodában volt. Hat órakor felkapta a kezelőit és husz perczcel utóbb már megint otthon volt.

Ez volt az Adrien élete, ha ugyan ezt a tengődést életnek lehet mondani.

Mollené asszony nagyon féltékeny volt és szigoruan ellenőrizte az urát — óh, mily gunyosan hangszik e szó! — minden lépését, távozását, érkezését. Sokszor hirtelen váratlanul benyitott az iro-

tengernagy. A magyar kormány részéről Fejérváry és Széhenyi miniszter jelent meg.

Az ülésen Zichy János gróf hosszasan foglalkozott a hármasszövetséggel.

A felszólalónak az a meggyőződése, hogy egy ma már értéktelenebb szövetség nem érdemel Magyarország részéről oly nagy gazdasági áldozatokat, mint a minőket annak előtte hoztunk. A viszonyaink ma betegek s így nem szabad gazdasági érdekeinken rést engedni. — Holló Lajos a bécsi udvari levéltár magyar vonatkozású részének Budapestre való áthelyezését követelte, míg Papp Géza külön konzuli akademiának Budapestben való felállítását sürgette. — Goluchowszky gróf hosszasan válaszolt a felszólalásokra.

A vasuti miniszterium. Mint teljesen hitelt érdemlő forrásból értesülünk, a vasuti miniszterium most már nagyon közel jutott a megvalósuláshoz. Széll Kálmán miniszterelnök még ez évben megvalósítja régi tervét. A jelenlegi kereskedelemügyi miniszteriumból a mostani V. a), b) és c) szakosztályok személyzete s az ezekhez az osztályokhoz berendelt államvasuti személyzet alkotja majd az új vasuti miniszteriumot s így csupán egy miniszter és egy államtitkár fizetésére kell fedezet. Ez pedig bőven futja a pénztári készletekből a jövő költségvetésig. Épen úgy, mint a hajdani földmívelés, ipar és kereskedelemügyi miniszterium ügykörének megosztása az 1889. évi XVIII. törvényezikkel történt, most is novelláris uton osztják szét a kereskedelemügyi miniszteriumot kereskedelmire és vasutira.

dába, és bár mindenkor ott lelte Mollet, a mint javában körmölt, azért mégis minden esetben fenyegető areczsal reá meredt és ezt kiáltotta:

— Ah, itt vagy?!

Ez így tartott évről-évre. Az első öt évben szegény Molle annyira tönkre volt silányítva, hogy eszébe sem jutott ellenkezni. Nincs az a birka, mely jobban túrne és bárgyubbán szenvedne. A következő öt évben Adrien már dühös kezdett lenni. Kétségbeesett sorsán és érezte, hogy nem maradhat tovább a rabság borzalmas állapotában. Felvillant benne a bosszu gondolata. És következő öt éven át érlelte a bosszu gondolatát. Oly bosszun törte az eszét, a mely legjobban fájjon a feleségének. Ah, az asszony oly kikapós volt! Mi lehetett külföldi bosszu annál, a mit Molle kigondolt: Meg fogja csalni!

Hogyan csalja meg? — mikor? Ezek mind oly kérdések, a melyekre Molle az első öt éven belül nem mert magának felelni, mert nagyon rettegett attól, hogy oly elhatározásra fog jutni, a melynek végzetes következményei lehetnek. De kezdett már érlelődni az akarat és már meg volt Molle Adriennek az a kimondhatatlan, isteni, mennyei gyönyöre és élvezete, hogy valahányszor az

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónk távirata.

Budapest, május 14.

Az egész völgy megtelt és megtelt a karzat is. A magyar közönségnek még is csak van politikai érzéke: megérezte, hogy ma politikai esemény vár a Háza. Széll Kálmán miniszterelnök ugyanis ma váratlanul szólásra állott fel és hosszabb, érdekes beszéddel kötötte le az egész Ház figyelmét. A mit különösen a kiegyezésről mondott, élénk feltűnést, de megnyugvást is keltett.

— Egyenes uton haladok, a melyet a törvény ír elém! — mondotta zajos tetszés közben.

Az ellenzék itt-ott közbeszólásokkal akarta zavarni, de ez egyáltalán nem sikerült, mert a miniszterelnök hol szelidebben, hol erősebben kijelentéssel diadalmaskodott a zajongók felett.

Beszéde végén pedig a méltán megérdemelt zajos éljenzés és taps hangzott fel.

Az appropriáció.

Molnár Ákos: A hivatalnoki létszám szaporítását ellenzi. A személyzeti kiadások csökkentésével tetemesen apadni fognak a költségek, de másrésről emelni lehetne a tisztviselők fizetését. Hadügyi kiadásaink egyre szaporodnak, csupán a nagyhatalmi állás fentartása végett. A költségvetést nem fogadja el.

A miniszterelnök beszéde.

Széll Kálmán miniszterelnök: Az előtte szólóval szemben mindenekelőtt kijelenti, hogy mindig csak igazat mond s azt az igazságot mondja, a melyet kimondania kötelessége.

(A beszéd-lavinák.)

A budget tárgyalásának mai módját *tarthatatlannak* mondja. (Helyeslés jobbról.) Ily budgettárgyalás mellett a törvényhozási és adminisztratív munkásság lehetetlen. Hogy mindenki mindenkor mindenhez hozzászólhasson, az nem válik az ország semmi hasznára. Ezek-

asszony szidalmazta és bántotta, azt hajtogatta magában:

— Várj csak, várj csak, . . . de meg is csallak!

Ez még nem volt valami nagy dolog, de hát Adrientől, a ki annyira félt a feleségétől, nagy dolog volt ez a néma, titkos fenyegetés is.

A mint azonban egyszerre benézett a tükörbe, meglátta, hogy csakugyan megváltozott, kevés volt a haja és az is már inkább szürke volt, mint fekete. Fenyegetett a veszély, hogy majd nem tudja beváltani fenyegetését. Oh, hiszen már negyvenkilenc éves volt! Végre kell hajtania a szándékát, mert még elkésik.

Egy nap aztán, közvetlenül azután, hogy a felesége az irodában volt, hogy őt ellenőrizze, hirtelen elsietett a hivatalból.

Megtette a mire annyira készült.

Azontul pedig akárhogy gonoszkodott az asszony, akárhogy sárkánykodott, szidalmazta, kinezta, Adrien, a kitöltött bosszu diadalmas érzetében gondolta magában a szíve mélyében:

— Felőlem ordithatsz, te! . . . te . . . Mégis megcsaltalak, megcsaltalak!

nél fegyva az *őszszel házszabálmódosítást fog beadni, a melynek alapján a költségvetési tárgyalás érdeméből ne veszítsen ugyan, de megrövidítse a maig követett budgettárgyalást.*

(Az ország önállósága.)

Kossuth Ferencz szavaira reflektál ezután. Kossuth Ferencz azt állítja, hogy a 67-es alapon álló kormányok az ország önállóságát feladták. Ez nem áll, az ország az önkormányzatot megtartotta, de a szuverenitást megosztotta a másik féllel. Mikor a törvény azt mondja, hogy az egész hadsereg kiegészítő része a magyar hadsereg, akkor nem lehet ez alatt önálló, külön hadsereget érteni. (Zajos ellenmondás a szélbalon.)

Felkiáltások: Ez a Deák Ferencz hagyománya.

Széll Kálmán: Kérem, ilyen zajban lehetetlen vitatkozni! Mikor én érveket akarok felhozni, önök közbeszólásokkal egész más utra terelik a vitát. Ne tessék közbeszólásokkal zavarni érvelésemet. — Azt kérdik önök, mi volt Deák Ferencz hagyománya? Elmondom. (Nagy zaj.) De ha nem akarnak meghallgatni, akkor ne mondják, hogy érvek küzdenek itt érvek ellen, hanem más! Felolvassa Deák Ferencznek 1868. augusztus 23-án a Házban elmondott beszédét, a melyben Deák az önálló magyar hadsereg kérdését fejtegeti. Deák akkor kijelentette, hogy olyan hadsereg, a minőt az akkori függetlenségi-párt követelt. Magyarország törvényeiben nem gyökerezik. Es ezt Deák az összes régi magyar törvényekből magyarázta. El ezitátumokkal igazolja, hogy igenis hűségesen követi Deák hagyományait. (Zajos helyeslés jobbról.)

(A kiegyezés.)

Több ellenzéki szónok azt vitatta, hogy ő (Széll) az ország gazdasági önállóságát feladja. Ez ellen tiltakozik. Ő fentartandónak tartja a mai állapotot ezélszerűség szempontból, a mig az törvényeink alapján fenttartható. Támadják a formuláját is, holott az nem az ő (Széll) érdekeit szolgálta, hanem az országét. (Tetszés, helyeslés.) Hiszen a két ellenzéki párt programja sem egyéb, mint tételekben foglalt formula. Hogy mi lesz most már a kiegyezéssel, majd elvállik. Az azonban semmiesetre sem áll, hogy a király Körber mellé állott volna, ő felsége egyik téll mellé sem állott. Ne kívánják azt, hogy a kiegyezési ügyekről, a követelményekről beszéljen, mert minél többet beszélne most erről, annál többet szenvedne az ország érdeke. (Élénk helyeslés.) Mindenesetre szem előtt tartja az ország vitális érdekeit és se jobbra, se balra nem nézve halad egyenesen a maga útján, azon az uton, a melyet a törvény számára előir. (Zajos tetszés.) És majd utóbb, híven beszámol a Háznak és az országnak a történetekről. Ne beszéljünk tehát arról, hogy miben engedek és miben nem engedek. A mi Goluchowszkynek a gazdasági kiegyezés tárgyában való viselkedését illeti, kijelenti, hogy Goluchowszky teljesen az 1867—68. törvények alapján korrektül és lelkiismeretesen jár el a gazdasági kérdésben. Goluchowszky nem akart expozéjában befolyásolni senkitsem, hogy miként viselkedjék a gazdasági kérdés tárgyalásában.

(Dalmácia visszacsatolása.)

Bakonyival szemben tagadja, hogy Dalmácia visszacsatolására vonatkozó beszédében közjogi hibát követett el. Lapsust mindenki elkövethet, de til-

takozik az ellen, hogy elbirtoklásról beszélt volna, csak azt mondta, hogy e kérdés most nem aktuális.

(Goluchowszky exposéja.)

Ezután Goluchowszkyt védi, aki a magyar delegációban is elmondta volna exposéját, ha a magyar delegátusok kívánták volna. Tagadja, hogy a delegáció bármely ülésében a tárgyalás német volna. Falk magyar beszéde közben csupán egy kérdést intézett németül Goluchowszkyhoz. Ezért nem szabad Falkot, a magyar publicisztika érdemes nesztorát megbántani és támadni. Kéri a javaslat elfogadását. (Zajos taps és éljenzés.)

Molnár János félreértett szavai helyreigazítására személyes kérdésben kérészt, kijelenti, hogy inkább örülne Körber bukásának, mert ebből azt látná, hogy Széll Kálmán szilárdan kitart Magyarország érdekei mellett.

Krasznay Ferenc személyes kérdésben szólal fel és kijelenti, hogy ha az ő okoskodását a miniszterelnök prókatorinak nevezi, úgy ő is kénytelen volna a miniszter okoskodását csavarintásnak nevezni. Kijelenti, hogy a miniszter beszéde sem őt, sem pártját nem győzte meg arról, hogy Magyarország érdekeit a kiegyezésnél eléggé szem előtt fogja tartani.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy ő csak a folyton közbeiktatások hatása alatt mondta Krasznay fejtegetésére, hogy prókator okoskodás.

Bakonyi Samu személyes kérdésben szólal fel, félreértett szava nak helyreigazítása céljából. Kijelenti, hogy ő Goluchowszkyt nem vádolta azzal, hogy a kiegyezés tekintetében valakit befolyásolni akart, csak azt, hogy e kérdésben határozott állást foglalt.

Hajdúvármegye közgyűlése.

S a j á t t u d ó s í t ó n k t ő l.

Debreczen, május 14.

Szokatlan érdeklődés mellett tartotta meg tegnap, Puky Gyula főispán elnöklésével Hajdúvármegye tavaszi közgyűlését. A vén megyeház ódon falai szinte esodákozva látták a nagyszámu megjelenteket, a mint meglepődve halgatták azt a tiltakozó zugást és morajt is, melyet egy rosszul magyarozott felszólalás keltett.

Szépszavú elnöki megnyitóval kezdődött a közgyűlés, melynek elhangzása után a részvét melegével adóztak a bizottsági tagok Horánszky Nándor emlékezetének. Aztán folyt minden, szép esőndben a maga medrében s csak akkor hangzott föl zugó éljenzés, mikor a Ferenczy Elek volt főszolgabíró által a decemberi tisztújító közgyűlés ellen beadott fellebbezésnek a közigazgatási bíróság által való elutasítását vette tudomásul a törvényhatósági bizottság.

Ez az elutasító végzés többek között ama kifogásnak sem ad helyet, hogy Ferenczy Eleket a választásnál nem jelölték. Az indokolás pedig egyenesen kimondja, hogy az 1883-iki I. tezik értelmében törvényhatósági tisztségre csak az választható, a ki erkölcsi tekintetben alapos kifogás alá nem esik.

A közigazgatási bíróság határozatát tudomásul véve, apróbb ügyekre került a sor, melyekkel végezve kitört a viaskodás a főszolgabírói székhelyekért. A nádudvari járás állt szemben H.-Szoboszlóval, visszakövetelve a főszolgabírói székhelyet. Felszólaló felszólalót követett s a vita heve mind szenvedélyesebb lett.

A nádudvari járás vezérszónoka Brassay Károly érvelését „minden józanul gondolkodó” figyelmébe szerette volna ajánlani, de a jó szoboszlóiak félreértették és lezúgták a jözanságra hivatkozó ellenpártot. S hogy a már-már személyeskedő vita mégis lecsöndesült, az egyedül Puky Gyula, az elnöklő főispán higgadt, tapintatos közbelépésének tudható be, ki tekintélye teljes súlyával buzdítkodott a félreértés szűlte vihar eloszlatásán.

Végül mégis a nádudvariak győztek s az állandó választmány javaslata hogy a főszolgabírói maradjon továbbra is H.-Szoboszlón, a járásbírói székhelyén 52 szavazattal 104 ellenében megbukott.

Utána esőndesebb hangon tárgyalta le a közgyűlés a másik hasonló irányú kérelmet és indítványt, hogy a h.-bőszörményi szolgabírói székhely Debreczenbe helyeztessék. A közgyűlés szótöbbséggel H.-Bőszörmény mellett foglalt állást a hadházi kérelmezőkkel szemben.

Ezzel átesett a bizottság a tárgysorozat érdekesebb részén és délután háromkor folytatta a hátramaradottakat. Egyetlen megemlítésre méltó és érdekesebb határozat ezek között az, hogy a közgyűlés az állandó választmánnyal szemben jóváhagyta a kaba-nádudvari vasutra vonatkozó községi határozatot.

A vármegye közgyűléséről egyébként következő tudósításunk számolbe:

(Jelentések.)

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága tegnap delelőtt tartotta tavaszi közgyűlését Puky Gyula főispán elnöklésével. A szép számban megjelenteket Puky főispán üdvözölte az elnöki székből, majd a koránelhunyt kereskedelemügyi miniszterrel Horánszky Nándorról emlékezett az őszinte részvét hangján, indítványozva, hogy a vármegye részvétének jegyzőkönyvileg adjon kifejezést. (Helyeslés.)

Napirend előtt Kovács Gyula, Hajdúszoboszló orsz. képviselője szólalt fel, javasolva hogy az alispáni jelentés után a közigazgatási bíróságnak a múlt évi tisztújítás ellen beadott fellebbezésre vonatkozó határozata vétessék tárgyalás alá.

A javaslathoz a közgyűlés hozzájárult.

A tárgysorozat első pontja Rásó Gyula alispáni jelentése volt a vármegye 1901. évi állapotáról, melyet a közgyűlés az időszaki jelentéssel együtt tudomásul vett.

(Elutasított fellebbezés.)

Bemutattatott a közigazgatási bíróság április 16-án kelt ítélete, mely a múlt év decemberében tartott tisztújító közgyűlésen megválasztott alispán és több tisztviselő megválasztása ellen Ferenczy Elek és Bessenyei József által beadott fellebbezéseket elutasította.

A közgyűlés az elutasító ítéletet indokolásaival együtt éljenzéssel vette tudomásul.

(Egyéb ügyek.)

A vármegye alapítványi helyeire a honvédhadapród iskolánál ajánlatnak Kiss István (Földes), Dobó János (H.-Nánás) és Márta Gábor (H.-Bőszörmény).

Megválasztattak az adófelszólamlási bizottságba rendes tagul Soltész Farkas, póttagnak Dalmy László. Majd különböző miniszteri leiratokat és alispáni jelentéseket vett tudomásul a közgyűlés egyhangulag, minden hozzászólás nélkül.

(Szolgabírói székhelyek.)

Legnagyobb vitát a tárgysorozat harmadik pontja provokálta. Nádudvar, Püspök-Ladány, Kaba és Földes községek kérvényei ugyanis a szolgabírói székhelynek H.-Szoboszlóról—Nádudvarra való visszahelyezését kérelmezték. Az állandó választmány tekintettel arra, hogy H.-Szoboszló járásbírói székhely is, a kérvények elutasítását javasolja.

Brassai Károly (H.-Nánás), Lengyel Imre (Hajdu-Szoboszló), Kiss Ferenc (P.-Ladány), Rásó Gyula alispán, Kovács Gyula (H.-Szoboszló) és mások vettek részt a vitában, melynek eredményeképp 52 szavazattal a székhely visszahelyezése mellett döntött a közgyűlés — az állandó választmány javaslatával szemben. Elvetette azonban a törvényhatósági bizottság a hadházi kérelmet, kik a bőszörményi szolgabírói székhely Debreczenbe kívánták volna áthelyezni.

Testvérvármegyék átiratai mellett döntött még a közgyűlés, melyet egy órákor Puky Gyula főispán délután 3-ig felfüggesztett.

(A kaba—nádudvari vasut.)

A délutáni tárgyalások egyetlen lényeges határozata az volt, hogy a közgyűlés szótöbbséggel tudomásul vette Nádudvar község képviselőtestületének a kaba—nádudvari vasut kiépítésére vonatkozó határozatát. A községnek a vármegye részéről való hozzájárulás iránti kérelme azonban elutasított. Rásó Gyula alispán és Veress Géza (Nádudvar) szóltak több ízben a tárgyhoz.

Szabadságolás iránti kérvényeket intézett még el a közgyűlés, mely tudomásul véve a főszámvevői jelentéseket öt órákor ért véget az elnöklő főispán lelkes éltetésével.

UJDONSÁGOK.

Hazahozzák Bécsből a zászlót.

A kollegium harcizlobogója.

A „Szabadság” tegnapi számában részletesen megemlékeztünk a debreczeni diákok évszázados zászlójáról, mely az abszolutizmus idején a bécsi Burg ereklyetárába került s melynek hazahozatala iránt a kollegium ifjusága nagyobb szabású mozgalmat indított. — Thallóczy Lajos. kitűnő hazánkfia, bécsi levéltáros, megígérte ifjainknak, hogy mindent elkövet a zászló visszahozatala érdekében.

Ma birtokába jutottunk annak a levélnek is, melyet jeles honfitársunk küldött a kollegiumi ifjainknak, kik segítségért folyamodtak hozzá a zászló ügyében.

A levél, melyet Thallóczy a kolle-giumi mozgalom vezetőjéhez, Szarka Lajos joghallgatóhoz intézett, teljes szövegében így hangzik:

T. uram! IV.—V. kelt szíves soraira egyelőre a következőket jegyzem meg:

Első sorban meg kell tudni, hogy a zászlót az 1850—54-ig fennállott katonai uralom foglaltatta-e le, vagy pedig a helytartóság? Az a körülmény, hogy főhadnagy foglaltatta le, a mellett szól, hogy a dolog az u. n. akkori „magyar hadparancsnokság” részéről történt. Nyomozni kell tehát Budán s Bécsben; két helyen is. Ezt már megindítottam.

Csak akkor mehetünk odább, ha az elkobzási rendeletet és esatolmányait megjeljük. Ezen a nyomon kereshetjük, hogy hová került a zászló.

Ha Bécsbe került, azt már most is mondhatom, hogy a kincstárba nem került. Csak az u. n. hadi muzeumban lehet. Ennek végére járok.

Legyenek nyugodtak, jó kézben van kérelmök. Ha nem találunk rá a nyomra s a zászló elkallódott, ez is osztályosa a sok ereklénynek. Ha megjeljük, az esetben megmondom a módját, mit kell tenni. Egyelőre ennyit mondhatok megnyugtatóul, hogy, ha kissé elhuzódnék a dolog, ne türelmetlenkedjenek.

Szíves üdvözlettel:

Thallóczy Lajos.

E levél meleg hangja s az a lelkes buzgóság, amely minden sorából visszatükröződik, félig-meddig zálog arra nézve, hogy Thallóczyban megtalálták Debreczen ifjai azon férfiuat, aki magyar szíve minden lelkesedésével igyekezik diadalra juttatni ügyüket.

Ily körülmények között csaknem bizonyos, hogy Debreczen ifjusága, ha huzamosabb idő multán is, de magáénak mondhatja elkobzott ifjusági zászlaját.

*** A kamara és az új miniszter.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamarához tegnap érkezett le az új kereskedelmiügyi miniszter Láng Lajos leirata, melyben kinevezését közli a kamarával. Szabó Kálmán elnök és Szávay Gyula titkár aláírásával a kamara megleghangu válaszfeliratban üdvözölte az új minisztert, kérve a kamara iránti jóindulatu rokonszenvét.

*** A város papírszükséglete.** Komlóssy Arthur főjegyző elnökletével tegnap délután öt órakor ülésezett a szakértő küldöttség, hogy a város papírszükségletének szállítására beadott ajánlatok ügyében elkészítse a tanács elé terjesztendő jelentését. A február 19-én tartott szakértő-küldöttségi ülés jegyzőkönyve szerint négy ajánlat adatott be. Az ajánlati összegek három esztendőre a következők: Csokonai-nyomda, a nyomdai és hivatali papírszükségletet viznyomás nélkül 62,987 kor. 36 fill. viznyomással 66,142 kor. 25 fill. Ugyanezen feltételek mellett Pongrácz Géza 65,341 kor. 28 fillér illetve 74,904.68 kor. összegért Hermanetzi papír gyár r. t. Budapest 67,712 kor. 50 fillér azaz 75,654 kor. 02 fillérért. A negyedik ajánlatot Eperjesi István

adta be a Péterfalvi papírgyár képviselőjében 60,881.40 kor. illetve 64,309 kor. végösszegekben, de az ajánlat időközben visszavonatot. A bizottság a beadott ajánlatokat a városi Tanács elé terjeszti azzal a megjegyzéssel, hogy a Pongrácz és Hermanetzi féle ajánlatok papírminősége egyenlően jók, míg a Csokonai-nyomdaé silányabb. Javasolja továbbá, hogy a viznyomás mellőzésével kössön szerződést a Tanács és csupán a miniszteri és fogalmazványi papírokon követeljen viznyomást. Megjegyzi a jelentés, hogy a Csokonai nyomda ajánlatában nincs kitüntetve az, hogy a papír melyik részén lesz a viznyomás, míg a többi határozottan az iv közepére igéri. Hogy ez mennyiben fontos, az a küldöttség titka. Egyszóval: minden igyekezet újból odairányul, — hogy a legolesőbb ajánlat a Csokonai-nyomdaé ismét figyelmen kívül hagyassék. Mert a számok legalább azt mutatják, hogy a Csokonai-nyomda ajánlata a legkedvezőbb.

*** Tatarozzák a bűnügyi-osztályt.** Bűzös, ronda épülete Debreczennek az a ház, a melyben a jobb sorsra érdemes bűnügyi-osztályt helyezték el. Valóságos patkány — és poloska fészek; szinte undorodik józlésü ember az udvarára is menni. Mindezek tetejébe pedig a századok viharát átszenvedett épület összeomlással is fenyegetődzik. Falazata tömör darabokban válik le, még inségesebb kinézést adva a különben is szomorú tekintetű épületnek. A hivatalnokok félve, remegve végzik benne teendőiket, mert nem tudhatják, hogy melyik pillanatban szakad reájuk a rozzant tetőzet hasadozott plafonja. A nemes város maga is megrestelte már a bűnügyi-osztály keserves állapotát s hozzáfogatott a ronda épület kitarozásához. Ez azonban annyit fog használni annak a sülyedező épületnek, mint döglött lónak a patkó. Bizony többet érdemelne ennél a város közbiztonságát oly igen szíven viselő bűnügyi-osztály; legalább annyit, hogy biztonságban végezhetné hivatalos funkcióit.

*** Fagyos szentek.** A gazdák félve tisztelt fagyos szentjei közzül, tegnap tartotta nevenapját a legutolsó. Pongrácz, verőfényes szép idővel köszöntött be. Melőg napsugarak játszottak az asszonyok tavaszi toalettjén. Szervác, már azórt fordított a dolgon. Hűvös, apró szemü esővel adott hirt magáról, de bizony hiába erőlködött. Délután mégis csak kisütött újra a nap. És most megkönyebülten lélekszik fel gazdaközönségük, hogy jó, öreg Bonifác és dicséretes becsület-tudással köszöntött be tegnap és nem okozott semmiféle galibát. Lanyha eső áztatta reggel a földet és verőfényes meleg időnk volt egésznaplementig. A gazda már csak Orbántól tarthat, aki remélhetőleg példát vesz a társairól, s nem hoz veszedelmet a földre.

*** Mikor a vármegye mulat.** Érdekes olyankor megfigyelni a várost, mikor a nemes vármegye urai fontos közügyek miatt valami ülésre jönnek be a központba. Az egész város tele van ismerős megyei alakokkal, akik ősi szokás szerint már két-három nappal előbb bejönnek Debreczenbe, hogy apróbb — ügyes bajos dolgaikat elvégezzék. Esténként aztán

barátságos lakomára gyűlnek össze, amely a késő hajnali órákig eltart, mindvégig vidám derűs hangulatban, úgy a mint volt az régen, a mikor a vármegye hét-számra mulatott. Most már csak a közügyek adnak egy kis alkalmat amolyan szolidabb dárídóra, mint amilyen most is volt a tavaszi közgyűlés előtt.

*** Esküdtek lajstroma.** Az 1903. évre érvényes esküdtlajstrom összeállítására kiküldött bizottság tegnap 4 órakor ülést tartott a városházánál Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester elnöklete alatt, melynek eredményeképen hirdetményt boesátott ki a bizottság és ez már meg is jelent falragaszok alakjában. E szerint az esküdtbirósági tagságra jogosultak a mai naptól kezdődőleg e hó 28.-ig reggeli kilenczórától — tizenkettőig. délután 3—5 óráig jelentkezhetnek ehhez való joguk érvényesítésére a kis tanásteremben székelő bizottság előtt, melynek elnöke Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester, jegyzője pedig Kovács Kálmán városi hivatalnok.

*** Angyal kellett.** Angyal kellett az égben s a kis Dávidházy Zolikát hívta el a halál szülei köréből. Négy éves korában, gyermekjátékai mellől költözött az örök boldogság fényes hazájába mély fájdalmat hagyva hátra a szerető szülék epedő szívében, kik egyetlen testvérével, Bandikával zokognak hideg ravatalánál. A szeretett kis fiu temetése ma délután 3 órakor lesz a Péterfia-utca 38-ik sz. háztól az ev ref. egyház szertartása szerint, honnan a Kossuth-utcai temetőbe kísérik ki a korán elköltözött gyermek földi porrézeit.

*** A világitási üzletszabályzat tervezete.** Debreczen város világitási-bizottsága tegnap délután három órakor ismét ülést tartott a városházánál Körner Adolf tanácsos elnöklete alatt. A gyűlésen tovább tárgyalta a bizottság a világitási üzletszabályzat tervezetének megújítását.

*** Iskolaügyi-bizottság ülése.** Az ev. ref. elemi iskolák fejlesztése és építése felügyeletére és intézésére kiküldött vegyes bizottság kebelében alakított albizottság e hó 16-án félhatórákor ülést tartott a városháza nagy tanástermében. Az ülés tárgyát a vegyesbizottság által a mult év márczius 25-ikén tartott ülésben hozott javaslatok és kívánalmak megvitatására és az azokra adandó vélemény fogja képezni.

*** Adókiivetés a timároknál.** Az ipar-testület adóarányosítási mozgalmához a szabók és kovácsok után csatlakoztak tegnap a timárok is. Ez az iparosság, mely leginkább megőrizte a ezéhek idejéből való hajthatatlanságát, tegnap délután szép esőndben, józan meg-gondolás utáu rendezte a szakosztályához tartozó iparosok adóügyét. Először nehezen ment a dolog, azután nyugodtan beléjöttek az adóarány rendszerének ki-fejzésébe s esti hat órakor végeztek is konferenciájukkal. A tegnapi gyűlést a távollevő elnök helyett Tóth Kálmán, az ipar-testület jegyzője vezette, igen tapintatosan. Holnapután a fodrászok gyűlésznek, a pünkösdi ünnepek után pedig a többi iparos szakosztályokra kerül a sor.

* **Meglopott mézeskalácsos.** A *Kossuth-utca* sarkán évek hosszú során át esőndben árulgatja özv. Nagy Sándorné a jobbnál-jobb fajta debreczeni mézeskalácsokat. A 72 esztendő öregasszonyt tegnap gazmódon károsította meg egy utcai suhanez. Odament a Nagyné sátra elé és mézeskalácsot kért, fizetésnél pedig egy koronás pénzdarabot adott át neki, melyből Nagynénak néhány krajczárt vissza kellett adnia. Míg az öreg néni a pénz kiolvasásával bajlódott, a tolvaj ficzkó felkapta a deszkán levő ötkoronást s azzal elrohant. A szegény öreg asszony gyámoltalanságában nem tudott egyebet tenni, mint jelentette az esetet a rendőrségnek, amely kutatja az ismeretlen suhanezot.

* **Edison színház Debreczenben.** Vasárnap és hétfőn érdekes látványossága lesz Debreczennek. Ugyanis *Benkő* tanár fog a városi színházban mozgófényképeivel produkciókat mutatni, melyekről, valamint az előadás folyamán fellépő két szerpentin táncosnőről, a bécsi lapok is igen elismerően nyilatkoztak. A kitűnően összeállított műsort a társulatot melegen ajánlhatjuk a közönség figyelmébe. Számozott jegyek mindkét előadásra előre válthatók *László Albert* könyvkereskedésében.

* **A football halottja.** A labdarúgásnak — mint budapesti tudósítónk *telegrafálja* — meg van a második halottja is. Nemrégiben a Nemzeti színház művésznőjének, Helvey Laurának felnőtt fia lett áldozata az új sport tulhajtásának, ma pedig egy másik, alig tizenhét éves fiatal emberről konstatálták a törvénybontolás alkalmával, hogy halálát a football-játékon ért hasba rugása okozta. A fiatal áldozatot *Dávid Vilmosnak* hívják. Vasárnap délután footballt játszott a kőbányai sport-téren. A labdát berugta a másik csoport kapuján, de *Weinberger József* fogtechnikus a kapuvéd résen volt. Két öklével felemelt térdrel vissza hajította a labdát, de közben hasonrugta *Dávid Vilmost*. A fiu menten összeesett. Haza vitték szüleinek hársfa-utcai lakására, ápolták gondnal, szeretettel, ám hiába *Dávid Vilmos* huszonnégy órai kintlódás után meghalt.

* **Halál a romok alatt.** A bogoszlói határban fekvő Kevi pusztán — mint tudósítónk írja — az uradalmi épületek között régi rozzant magtárépület áll. Hétfőn több napszámos dolgozott a magtárban. A nagy emeletes épület hirtelen ingadozni kezdett s mielőtt a munkások kimenekülhettek volna, nagy robajjal összeomlott és *Rabok Ferenczet*, *Kristó Andrást*, *Szikla Marit*, *Vajda Erzsébetet* és *Huszarek Annát* maga alá temette. Az emeleten dolgoztak *Zibiskó Andrást*, *Harmat Józsefet*, *Domján Illést*, *Takács Ágnes* és *Sugár Veron*. Ezek is súlyos sérüléseket szenvedtek. Az uradalmi eséltség rögtön hozzálátott a mentéshez, de az eltemetett munkásokra csak este találtak rá — holtan. A hatósági kiküldöttek megállapították, hogy az épület alapzatát a folytonos esőzés alámosta s ez okozta a szerencsétlenséget. Az ura-

dalom bérlője ellen elrendelték a vizsgálatot.

* **Diszes esküvő** volt folyó hó 11-én a Jézus Szent Szíve templomában Budapesten. Dr. Gyarmati Viktor ügyvéd vezette oltárhoz *Mauthner Odön* esász. és kir. udvari magkereskedő leányát, *Lenkét*. Az esküvőn jelen voltak a nagyszámu és előkelő rokonságon kívül a Budapesten időző gazdák és kertészek színe-java, nemcsak számos magyar, hanem több külföldi elsőrangú kereskedő. Ott voltak azonkívül magyar és osztrák gazdasági egyesületek képviselői, valamint számos ügyvéd és bíró. Halomszámra érkeztek üdvözlések a világ minden részéből. A fiatal házaspár az esküvő után nászutra utazott Olaszországba.

* **Mulatságos leányszöktetés.** A torontalmegyei *Boka* községben — mint levelezőnk jelenti — mulatságos eset történt vasárnap este. *Gavrillovics Milán* szerb gazda leányába beleszeretett *Petrovics Jócó*, a ki bár szintén vagyonos szülők gyermeke, de mulatós természetű s ezért a leány szülei nem szívesen látták. A fiatalok úgy állapodtak meg, hogy keréket oldanak. *Petrovics* két legénypajátsával este kilenc órakor kocsin hajtattott *Gavrillovicsék* háza elé. A leánynak a kapuban kellett volna várnia a legényre. Aznap este azonban vendégük volt *Gavrillovicséknak* s a leány megfélekedezett a szökésről. Helyette azonban egy hülye leány, *Gavrillovicséknak* rokonuk, a kit kegyelemből tartottak a háznál, állott kint a kapuban. A legények nem ismerték meg a sötétben, felkapták a kocsi és elváltattak vele a szállásokra. A tévedést csak odakünn vették észre s rögtön visszavitték. *Petrovics* a kudarc miatt annyira elszégyelte magát, hogy azóta nem is mutatkozik. *Gavrillovicsék* a legényt rablásért följelentették.

* **Adomány a siketnéma-iskola részére.** *Kfss Lajos* szegényházi gondnok a siketnéma-iskola részére *husz koronát* adományozott. Ez összegot *Kecskés János* és leánya adták neki jutalomdíj gyanánt hűségese gondozatásáért. Az adományt köszönettel nyugtázza *Oláh Károly* tanácsnok, a siketnéma-iskola felállításának intézője.

Szobapadlóház, Linoleum kapható: Komlóssy Lajosnál.

x **Dicséretre méltó** nőikalpa újdonságok érkeznek naponta **Rózsa Lajos** női-divat áruházába, hol az idény előrehaladottsága miatt **tavaszi kabátok, gallérok, blousok**, de különösen **napernyők** alkalmi mesés, olesó szabott árban lesznek eladva.

x **Elveszett.** Egy fekete sárga fehérnyaku himkopó. — Megtaláló kéretik *Csapó-utca 51 sz. a.* *Gerőcz Józsefnek* átadni.

x **A nagyérdemű közönség** és m. t. vevőim b. figyelmét **kalap, férfi divat- és fehérnemű üzletre** felhívni bátorkodom. Üzletem mint minden, ugy a mostani tavaszi idényre is **dusan föl van szerelve**

minden e szakmában létező újdonságokkal. Megrendeléseket gyorsan, pontosan és lelkiismeretesen intézem el, t. vevőimnek kívánatra választékokat küldök. **Békés Lajos** úri-divat üzlete, **Debreczen**.

EGYLETI-ÉLET.

Társas-kirándulás. A „Polgári Kerék-páros-Egyesület” nagyborszabású társas-kirándulást rendez a pünkösdi ünnepeken. A három csoportban rendezendő kirándulás végpontja *B.-Ujfalu*, *Nagyvárad* és *Kolozsvár*. A kirándulásban résztvenni akarókat felhívja az egyesület, hogy teljes felszereléssel jelenjenek meg az egyesületi helyiség előtt, honnan a kirándulás pünköszt első napjának reggelén 6 óra 5 perczkor történik meg.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET.

— **(Műkedvelőelőadás.)** A gépjavító műhely kebelében alakult „Egyetértés” önképző-egyesület e hó 31-én műkedvelőelőadást rendez a „Margit-fürdő” dísztermében, mely alkalommal *Bisson „Allamtitkár”* című vigjátékát adják elő. A rendezőség örömmel jelzi, hogy már magában véve az a körülmény is hogy *nem népszínművet*, hanem francia vigjátékot adnak elő, megérdemli, hogy a vállalkozást siker is koronázza. Hát mi nem így vélekedünk! A mi nézetünk az, hogy magyar műkedvelők magyar színművet adjanak elő s ne idegen náció műveit kultiválják. Elég baj már az is, hogy színházainknál a jó magyar művek rovására ugy tultengett a külföldi, — nagyobbreszt ledér — színműirodalom. Mi lesz, ha még műkedvelők is a magyar színműirodalom rovására dolgoznak?! Vannak nekünk kiváló szindarabjaink. Ott van *Csiky Gergely*, *Tóth Ede*, *Géczy István* és még igen sok író színműve. Ha itthon is akadunk szomjatoltó jó forrásvizre, felesleges fáradság a távol lakó szomszédhoz menni érte. Különösen meg, ha az előadandó darab oly erkölcsrontó, mint a kiválasztott „*Allamtitkár ur*”.

TÁVIRATOK.

Az elpusztult város.

New-york, május 14. (*Saját tudósítónktól*.) *Saint-Pierre*ben kétezer-nél többre megy az összeégett lakosok száma. Az emberek közül csupán egy *életfogytiglani feyházra ítélt rab* maradt életben, kit börtönében kielehezve találtak meg.

Fort de France, május 14.

(*Saját tudósítónktól*.) A hatóságok jelentéseiből kitűnik, hogy *St. Pierre* most már könnyebben közelíthető meg.

budapesti első női-zenekar hangversenyt tart. Pontos és gyors kiszolgálásról **ERŐS JAKAB** kávéháztulajdonos gondoskodik.

A „Magyar Király” kávéház

helyiségében ma és a következő napokon minden este a . . .

A város romjaiból többé nem száll fel füst. 2000 megszenesedett holttestet találtak. A halottakat munkások takarítják el. A segítséget azonnal szétesztették. — Tanuk megerősítik, hogy a katasztrófa hirtelen állott be. Azt hiszik, hogy a katasztrófa gázkiömlés történt, a mely nagy légnyomást idézett elő és ez mindenkit földreterített. A tűz csak később tört ki. A gázok szétpukkasztották az emberi testeket, a melyek azután a tűzben megszenesedtek. Köeső is szakadt a városra. — Izzó láva nem folyt, a mint eleinte jelentették. Egy kertész a hét kilométernyire eső Morne-Rougeben a katasztrófa pillanatában hét fényes pontot látott a Pelée-hegyen és úgy érezte, mintha a légáramlat nagy erővel a vulkán felé húzná. — Azután megnyílt a hegy és tüzesőt szórt St. Pierre-re.

Botrány a Reichsratban.

Bécs, május 14. (Saját tudósítónktól.) A tegnapi parlamenti ülésen nagy botrányok közepette interpellált a cseh Kľofáč képviselő egy a konopisti kastélyból elbocsájtott kocsis ügyében. Lószerszámról való láncz ellopásával vádolták, a kerületi bíróság fölmentette s most tovább üldözik. Ferencz Ferdinánddal szemben is igazságot követel a jog, törvény, igazság nevében.

A Vezuv kitörése.

Nápoly, május 14. (Saját tudósítónktól.) A martinique-i katasztrófa után újabb veszedelem hírére hozza a táviró. A Vezuv veszedelmesen kezd működni. A nápolyi hatóságok tegnap figyelmeztették a lakosokat a fenyegető katasztrófára. A gazdagabbak készülnek elhagyni a várost. A kráterbe óriási mennyiségű láva zuhog alá s tüzes szikladarabok repülnek ki belőle.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Legényháboru Nánáson. Hajdu-Nánáson több pátriarkális szokás mellett erősen divatozik az is, hogy az októberben berukkoló regrutákat a fél falualja kikíséri az állomáshoz. A katonakisérek aztán hazajönnek a főutca két oldalán s előbb csipkedik egymást, majd öre mennek. Így történt az tavaly is, mikor hat jóvőru legény között tört ki a háboru. A nagy verekedésben ólomvégű fokosok, korcsmai üvegek és súlyos öklök szerepeltek, sőt egy kis lovagias ize is volt a dolognak, amenyiben a háboru félig-meddig abból keletkezett, hogy Alföldi László pofonvágta Szabó Imrét. Erre tört ki a küzdelem, melyben Szabó Imre olyan vágást kapott fejére, hogy a seb még ma sem gyógyult be teljesen. A debreczeni törvényszék tegnap ítélkezett a háboruszkodó legények felett, kik közül Takács Gábort Boross Lajos védte. Ügyész Bálint Zsigmond volt. Alföldi István hét havi börtönt, Takács Gábor nyolcz napi fogházat kapott. Két más vádlottat kihágásért 15—15 korona pénzbüntetésre ítélte a törvényszék.

NYILT-TÉR.

Üzletátvétel!

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a 18 óv óta fennálló és legjobb hírnévnek örvendő

Guttman Jakab-féle cipőüzletet

(Piacz-utca 44. szám. Dr. Ujfalussy-ház) átvettük s azt ujonnan érkezett mindenféle divatos

női-, férfi- és gyermek- cipőkkel,

a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg felszereltük.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

teljes tisztelettel

Mandell és Társa

Női-, férfi- és gyermek-cipők nagyraktára.
Piacz-utca Dr. Ujfalussy-ház.

KÖZGAZDASÁG.

Az első Magyar Általános Biztosító Társaság megtartotta évi rendes közgyűlését gróf Csekonics Endre v. b. t. t. elnöklete alatt. Az 1901. évről szóló örvendetes igazgatósági jelentés kiemeli, hogy az üzlet az egyes biztosítási ágakban és összességében kedvező lefolyású volt, s nemcsak a felosztásra kerülő évi tiszta nyereség igen tekintélyes, hanem ezenkívül a társaságnak különben is erős tartalékai szintén rendkívüli mértékben szaporodtak és gyarapodtak. Az igazgatóság az előterjesztett mérleg számadatai szerint már ezuttalmindent beváltott, amit az előző mostohább években a közgyűlések kilátásba helyeztek. A mellett, hogy 2.242.587 kor. 04 fil. tiszta nyereséget ért el, még az 1894-ben sajnosan megszüntetett árfolyam különözeti tartalékot tett ez évben félre a záloglevelek árfolyam emelkedéséből; a külön tartalékot, mely már 8.163 kor. 32 fillérre szállott volt le, most ismét 568.588 kor. 15. fillérre emelte, a tüzosztály díjtartalékát 4.400.000. koronára, a szállitmányi biztosítékot pedig külön 40 ezer koronára szaporította. Az életbiztosítási felletre jó üzletet tervszerűen s nagy sikerrel fejlesztette. A társaság életbiztosítási állománya 274.422.041 kor fillérre emelkedett, vagyis 9.012.061 kor. 58 fillérrel haladja túl az előző évit. Ez állománynak díjtartaléka immár 78.255.565 kor. 23 fillért tesz ki. Az alapszabályszerű levonások után az igazgatóság a tiszta nyereségekben részvényenkint 320 kor. osztalék kifizetését hozta javaslatba. A nyereségből még az osztalék kifizetése után is 386.166 korona 12 fillér marad rendelkezésre. Ebből adományképen 50 ezer koronát javasolt az igazgatóság a társasági tisztviselők nyugdíj alapjának jutattni 336.166 kor. 12 fillért pedig a külön tartalékra átvezettetni. A közgyűlés a mérleget, zárszámadást rendben találta és az összes igazgatóságnak és a felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadta, jóváhagyta a közszasnu adakozásra fordítandó összeg felosztási tervét. Az osztalék a társaság pénztáránál már a hétfői naptól kifizetésre kerül. A részvényesek nevében, kikre az évi jelentés a lehető legjobb benyomást tette Lampl Vilmos részvényes mondott kö-

szönetet az igazgatóságnak. Külön kiemelte a szakigazgatás élén álló Ormódy Vilmos vezérigazgató rendkívüli szakértelmét és nyomatékosan hangsúlyozta a nagy megnyugvást, melyet a részvényesekben és biztosító közönségben a társaság jelenlegi vezetése inaugurált amaz irányt kelt, mely igen helyesen a nagyszabású és előrelátható tartalékgyűjtéssel a társaságnak jövőendő biztosságát és nagyságát is kétségtelenné teszi. Végül a közgyűlés a választmányba új tagokul választotta meg báró Gerliczy Ferencz, Libist Adolf és ifj. gróf Zichy János urakat.

REGENYCSARNOK.

A GYERMEK.

Irta: Boy-Ed Ida.

Fordította: Gelsei Gyula.

Willibald kiszállott, kiemelte kisfiát a kocsiból; az odasiető vendéglősnek megmondta nevét.

A szobák rendben vannak — mondá a vendéglős — Nagyságod nővére mindent megrendelt.

— Willibald a kocsiba fogódzott. Tehát ő él! S az emberek előtt testvérenek mondotta!

Willibald ott állott Ella ajtaja előtt. Teste reszketett, szive hangosan dobogott, mintha halántékában, szívében kalapácsoltak volna.

Kinyitotta az ajtót. Nem látott, nem hallott semmit; valami boldogító, édes kimerültség vett rajta erőt. Ott térdelt a nő mellett, fejét ölébe hajtva. Két lány kezét érzett fején. Könynyektől nedves arc borult rá.

Igy térdelt soká, soká.

— Nézz rám — kérte a nő lány hangon. Willibald felemelte fejét s hosszan, hosszan nézte az édes, édes arcot.

Semmit sem változott, semmit legalább ebben a perczben úgy látta Willibald, pedig a testi, lelki gyötrelmekkel teljes tiz esztendő nem mult el fölötte nyom nélkül.

A sötét haj most is bodor fürtökben borult a fehér, kissé belapult halántékra. Ugyanaz a szemeknek kimondhatatlan bensősége, az étellel, tüzzel teli vonások.

De azok a kedves kicsi kezek olyan soványak — olyan parányiak lettek!

Ott ült a nő egy tolószékben, hátát vánkosokhoz támasztotta, feje perczekre lehanyatlott, a kimerültség erőt vett rajta. De csakhamar összeszedte magát s tovább fűrészte Willibald arcát.

Látta, mennyivel szikárabb, öregebb lett, hogy megrikkult a szöke haj, melylyel egykor oly szivesen játszadozott.

— És ez — ez a fiad? — kérdezte, mialatt arcát sötét pir borította.

A kicsiny, sovány kéz gyöngéden, kimondhatatlan szeretettel simogatta végig a gyermek haját s a gyenge hang halkan szólt:

— Nagyon szép a fiad!

— De nem hasonlít hozzám — mondá a férfi rekedt, tompa hangon.

(Folyt. köv.)

Kiadó laptulajdonosok:

Dobschorb és Popovits.

APRÓ HIRDETESEK

Minden apró hirdetés, a mely 10 szót tartalmaz, e rovatban husz fillérért lesz közzétéve: Minden további szó közzététele 4 fillérért eszközöljük. Vidéki tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a levélbélyeg a válaszra beküldetik. Vidékiek az utalvány szelvényére is rávezethetik a hirdetéseket.

A KI	üzletvezetőre
eladni vagy venni kíván	gazdasszonyra
butort földet	szakácsnőre
bort szőlőt	segédre
üzletet	vinczellérre
házat stb.	kulesárnőre
szobaleányra	könyvelőre
szolgállóra	üzlettársra
kocsisra	
házmesterre	stb.-re
háztartásra	van szüksége
nevelőre	

A KI BERBE
adni kíván
birtokot üzletet
házat lakást stb.
adja fel hirdetését
a
„SZABADSÁG”
kiadóhivatalánál.

Ház eladó
Batthyányi-utca 11. szám
alatt 15000 forintért.

Vaj,
naponta friss
kilója 1 frt. 20 kr-ért
kapható
DEUTSCH LAJOS
fűszer kereskedésében
Piacz-u. 38.

Martinkán
négy nyilas szálló nagy.
pajtával együtt eladó
Czím a kiadó hivatalban

Tizenkét hold ondódi
föld épületekkel, kut-
tal eladó. Bővebbet
Széchenyi-utca 6. sz.,
a zsák-üzletben.

Nyaraló eladó
sétakertben 600 négyszög-
öl területtel 4000 forintért.
Értekezhetni a kiadóhiva-
lunkban.

Ujléai különféle ó-bo
80 hektoliter eladó
Szabó Lajosnál
Péterfia-utca 81.

Hirdetések
felvételnek
a
kiadóhivatalban
Csapó-utca 9.

Kitünő Homoki vegyes faj-
bor 1 liter . . . 28 kr.
Kitünő Érmelléki Rizling
bor 1 liter . . . 35 kr.
Kitünő Magyarádi 1898.
évi 1 liter . . . 40 kr.

A borok valóságos és tiszta-
ságáért kezességet vállal

Kontsek Géza,

fűszer- és borkereskedő
Debreczen, Kossuth-u.

Eddig több mint

10.000,000 koronát

fizettünk ki

osztálysorsjegy
nyeremények..

fejében.

A most kezdődő huzáshoz ajánljuk

osztálysorsjegyeinket

az alábbi áron:

egy egész sorsjegy — — — 12.— kor.
egy fél sorsjegy — — — 6.— "
egy negyed sorsjegy — — — 3.— "
egy nyolczad sorsjegy — — — 1.50 "

!Pontos kiszolgálás!

!! Teljes titoktartás nyereség esetén!!

MERKUR-BANK

Budapest, IV. ker., Váci-utca 37. szám.

Tudatom, hogy az összes

disztárgyakat

amelyek menyasszonyi, névnapi
ajándékoknak igen alkalmasak

gyári áron

árusítom ki.

Tisztelettel:

IFI. PÁJER JÓZSEF,
üveg-, porcellán-üzlete.

Tusnádfürdőn

a Székely föld leglátogatottabb fürdő-
jében van az

Idavilla.

A vasuti állomástól 5 percznyire, gyö-
nyörű kilátással az Olt völgyére, fenyves
közepén, világos száraz szobák kényelmes
butorokkal, külön konyha berendezéssel
Értekezhetni helyben Katz Idával Kos-
suth-u. 24.

A legujabb

női ruhaszövetek, delain, batist,
zephir és mindenféle mosó ruha
kelmék

óriási választékban

raktárra érkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utóda
czégnél Kistemplom-bazár.

Nemes rózsafák

a legmegbízhatóbb kitünő fajokban
kaphatók igen jutányos áron

Farkas és Harabula

műkertészek

rózsa és növény telepén

kertész telep Mike-Péresi ut men-
tén virág csarnok fő piac nagy
tőzsde mellett.

Nagy készlet

tavaszi kiültetésre minden féle
disz és virító növényekből.

— Készít —

Csokrokat,

Koszorukat,

Virág-kosarakat, és

mindenféle virág munkákat

a legfinomabb izléssel legujabb
divat szerint

rendkívül jutányos áron.

Élő vágott virágokból állandó
nagy raktár. Vidéki rendelések
gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Kertek és virág ágyak készi-
tése szolid áruk mellett teljesít-
tik. te

Megérkeztek!

A legszebb tavaszi ujdonságok

női divatszövetekben

Bluz selymekben,

Tennis, chiné és

De laine szövetekben,

napernyőkben.

Szabó Lajos fiai

czégnél,

Debreczen — Rózsatér.

